

Guía Docente

Datos Identificativos					2021/22
Asignatura (*)	Lecturas de Literatura Española. Poesía			Código	613G01046
Titulación					
Descriptorios					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Letras				
Coordinación	Tato García, Cleofe	Correo electrónico	cleofe.tato@udc.es		
Profesorado	Tato García, Cleofe	Correo electrónico	cleofe.tato@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Estudo e interpretación de textos poéticos da literatura española atendendo a distintas formas métricas, tradicións literarias, autores e contextos histórico-literarios.				
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos: Non hai</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen: Actividades iniciais *Metodoloxías docentes que se modifican: O Obradoiro e a Sesión maxistral desenvolveranse a través do Campus Virtual (mediante presentacións en power point, gravacións, lecturas e/ou exercicios). Proba mixta: no caso de ser imposible a súa realización de maneira presencial, levarase a cabo unha proba síncrona, que o alumnado fará a man en papel e da que subirá unha foto ao Campus Virtual para a súa avaliación (as preguntas serán distribuídas dunha en unha -procederá a responder á segunda, una vez entregada a primeira, e así sucesivamente-).</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: Correo electrónico; videochamada, previa solicitude de cita, a través de Teams (terá lugar no horario de titorías).</p> <p>4. Modificacións na avaliación: Mantéñense as actividades e as porcentaxes; únicamente cambia, de ser preciso, o modo en que se desenvolve a proba mixta e a maneira en que se entrega, aspecto este que afecta tamén á entrega de exercicios do obradoiro, e do traballo, que se subirán ao Campus Virtual.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: Non hai modificacións na bibliografía, aínda que, se os estudantes non puidesen acceder á Biblioteca, sería necesario proporcionarlles os elementos básicos de consulta a través do Campus Virtual ou do correo electrónico.</p>				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
--------	-------------------------------------

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título
---------------------------	-------------------------------------

Saber facer unha lectura crítica e reflexiva de textos poéticos da literatura en lingua española, atendendo ao feito histórico-literario e considerando a súa creación, transmisión e recepción.	A1	B1	C4
	A2	B5	C5
	A5	B6	C6
	A10	B7	C7
	A11	B8	C8
	A15	B9	
	A16	B10	
	A17		
Ser capaz de comentar e interpretar diferentes textos poéticos da literatura española, sen perder de vista as súas posibles lecturas nun mesmo momento e ao longo do tempo.	A1	B1	C4
	A2	B5	C6
	A5	B6	
	A10	B7	
	A11	B8	
	A15	B9	
	A16	B10	
	A17		
Ser quen de encontrar información manexando de forma efectiva e con honestidade as fontes bibliográficas convencionais e os recursos disponibles en internet	A5	B1	C4
	A11	B5	C5
		B6	C6
		B7	C7
		B10	C8
Producir textos escritos, debidamente elaborados e ordenados, en que se apliquen os coñecementos adquiridos, se ofrezca unha síntese, se contrapoñan puntos de vista ou teorías..., sempre cunha visión crítica e reflexiva.	A1	B1	C4
	A2	B5	C5
	A5	B6	C6
	A10	B7	C7
	A11	B8	C8
	A15	B9	
	A16	B10	
	A17		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción metodolóxica	1.1. Poesía e lírica 1.2. A importancia da edición e interpretación dos textos. Tipos de edicións 1.3. Outras cuestións
2. O comentario de textos poéticos	1.1. Unha introdución ao comentario literario: o texto como punto de partida e de chegada. 1.2. Texto e o contexto 1.3. A linguaxe literaria 1.4. Comentar, interpretar
3. Análise de textos de lírica tradicional	3.1. Tradicións afíns 3.1. Transmisión e problemas na cronoloxía 3.2. Fontes para o seu estudo 3.3. Temas e motivos 3.4. Xéneros e formas 3.5. Estilo e métrica

4. Análise de textos de lírica trovadoresca	4.1. De Provenza a Castilla 4.2. Periodización 4.3. Cancioneiros, autores e textos 4.4. Fontes para o seu estudo 4.5. Temas e motivos 4.6. Xéneros e formas 4.7. Estilo e métrica
5. Pervivencia da lírica tradicional e trovadoresca no Século de Ouro	5.1. Vellos e novos modos poéticos 5.2. Algúns autores

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A2 A5 A10 A11 A15 A16 A17 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C6 C7 C8	0	32	32
Sesión maxistral	A1 A2 A5 A11 A15 A16 A17 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C6 C7 C8	14	15	29
Proba mixta	A1 A2 A5 A10 A11 A15 A16 A17 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C6 C7 C8	1	1	2
Actividades iniciais	A1 A2 A5 A11 A15 A16 A17 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C6 C7 C8	1	0	1
Obradoiro	A1 A2 A5 A11 A15 A16 A17 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C5 C6 C7 C8	8	38	46
Atención personalizada		2.5	0	2.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Cada estudante debe realizar un traballo tutelado sobre algún aspecto relacionado coa materia, baseándose no estudo e interpretación de textos. Valorarase a capacidade de reflexión, a orixinalidade, o pensamento crítico autónomo e o dominio do idioma.
Sesión maxistral	Nestas sesións a profesora abordará as cuestións referentes tanto á técnica do comentario de textos poéticos, como a temas relativos ás etapas históricas, tradicións literarias... Procurarase que o alumno participe.
Proba mixta	Respondendo por escrito a distintas preguntas (de resposta corta e algunha de desenvolvemento) baixo control da profesora, os estudantes deben demostrar que o traballo tutelado é froito do seu esforzo. Prestarase especial atención á expresión
Actividades iniciais	Análise do coñecemento previo que os estudantes teñen das formas métricas, tradicións literarias, autores e creacións que se traballarán durante o curso, así como do seu dominio das técnicas da análise de textos. Actividades para coñecer as competencias, intereses e motivacións do alumnado. Preténdese obter información relevante que permita artellar unha docencia que favoreza a aprendizaxe significativa.

Obradoiro	Mediante a combinación de diversas metodoloxías (discusión dirixida, resumos, reflexións críticas, etc.), o alumnado levará a cabo distintas actividades ligadas á materia obxecto de estudo.
-----------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Os estudantes poden acudir a tutorías tanto para resolver dúbidas como facer consultas en calquera momento, axustándose ao horario establecido (é preferible a presencialidade, pero poderán facelo a través de Teams se as circunstancias non o aconsellan).
Proba mixta	
Obradoiro	Para a realización do traballo tutelado, é imprescindible que acudan en máis dunha ocasión a titorías a fin de que a profesora poida facer un seguemento efectivo do seu labor e dos seus problemas.
Traballos tutelados	
Sesión maxistral	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A1 A2 A5 A10 A11 A15 A16 A17 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C6 C7 C8	O día fixado no calendario de exames, o alumnado deberá realizar un exercicio sobre o traballo tutelado a fin de probar a súa autoría. Valorarase a reflexión, o espírito crítico e a expresión, que debe corresponder ao nivel da titulación e estar en consonancia coa exhibida no traballo (no caso de non ser así, tomarase como referente da competencia lingüística do estudante a da proba levada a cabo baixo control da profesora).	20
Obradoiro	A1 A2 A5 A11 A15 A16 A17 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C5 C6 C7 C8	Algunhas das actividades realizadas no obradoiro serán entregadas para a súa avaliación; nalgún caso, o alumno debe, ademais, realizar algunha lectura ou exercicio previo na casa. Terase en conta a expresión.	20
Traballos tutelados	A1 A2 A5 A10 A11 A15 A16 A17 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C6 C7 C8	O alumno deberá elaborar un estudo dalgún aspecto vencellado coa materia a partir da análise de textos. Compre que dea conta do seu plantexamento, para o cal presentará, na primeira fase, un esquema; máis tarde debe presentar os seus avances. Valorarase a profundidade da análise e a capacidade crítica, así como a aportación persoal e a orixinalidade. A expresión debe corresponder ao nivel da titulación.	60

Observacións avaliación

Para superar a materia, o alumnado deberá acadar unha calificación igual ou superior a 5 puntos no conxunto de actividades que compoñen a avaliación. Faráse a media entre as distintas partes cando o estudante acade un 4 sobre 10 no traballo tutelado e na proba mixta.

Aceptaránse unicamente as actividades e traballos realizadas e entregadaas nas datas previstas, seguindo as normas que se precisarán en cada caso.

Dase por suposta a asistencia á clase, que é obrigatoria. Aquel estudante que conte con dispensa de asistencia recoñecida será avaliado mediante a proba mixta (40%) e o traballo tutelado (60%); debe contactar coa docente ao inicio do curso para establecer con precisión o mecanismo de seguemento da súa actividade (especialmente para a fixación das datas de entrega do traballo e da realización da proba mixta). O sistema de avaliación será o mesmo para as personas que participen na convocatoria de decembro.

Na 2.ª oportunidade o alumnado será avaliado cos mesmos criterios que na oportunidade anterior, aínda que con certa variación sobre as porcentaxes, xa que no se poderán ter en conta as actividades de carácter presencial (obradoiro). Así, a valoración estará composta polo 60% do traballo tutelado e o 40% da "Proba mixta".

Considerarase como ?non presentado? ao alumno que non entregue o traballo tutelado ou que non realice a proba mixta.

A expresión do estudante nas distintas probas, exercicios e actividades levadas a cabo debe ser a que corresponde ao nivel da titulación (tomarase en conta, xa que logo, a corrección ortográfica e gramatical, mais tamén a capacidade de estruturar as ideas e elaborar a exposición). No caso de que a expresión dos exercicios e traballos realizados fora da aula non garde relación coa das probas e exercicios que o estudante realiza na aula baixo o control dos profesores, para avaliar a expresión tomaráse como referencia os escritos que aquel elaborou sen axuda externa.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Alín, José María (1991). Cancionero tradicional. Madrid: Castalia
  - Alonso, Dámaso y José Manuel Blecua (1964). Antología de la poesía española. Lírica de tipo tradicional. Madrid: Gredos
  - Beltran, Vicenç (2009). Edad Media: lírica y cancioneros. Madrid: Visor
  - Blecua, José Manuel (1972). Floresta de lírica española. Madrid: Gredos
  - Blecua, José Manuel, (1982). Poesía de la Edad de Oro. I: Renacimiento. Madrid: Castalia
  - Dutton, Brian y Victoriano Roncero (2004). La poesía cancioneril del siglo XV. Madrid-Frankfurt: Iberoamericana-Vervuert
  - Frenk, Margit, (1977). Lírica española de tipo popular. Madrid: Cátedra
  - Frenk Alatorre, Margit (2003). Nuevo corpus de la antigua lírica popular hispánica (s. XV a XVII). México: UNAM
  - Pablo Jauralde y Mercedes Sánchez (1999). Antología de la poesía española del Siglo de Oro. Siglos XVI y XVII. Madrid: Espasa Calpe
- A profesora facilitará a selección de textos que serán obxecto de estudo e análise nas aulas

Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Azaustre Galiana, Antonio y Juan Casas Rigall (1994). Introducción al análisis retórico: tropos, figuras y sintaxis del estilo. Santiago de Compostela: Universidad de Santiago - Azaustre Galiana, Antonio y Juan Casas Rigall (1997). Manual de retórica española. Barcelona: Ariel - Bobes Naves, María Carmen (1978). Comentario de textos literarios. Método semiológico. Madrid: Cupsa - Díez Borque, José M^a, coord (1985). Métodos de estudio de la obra literaria. Madrid: Taurus - Díez Borque, José M^a (1994). Comentario de textos literarios: método y práctica. Madrid: Playor - Domínguez Caparrós, José (1977). Introducción al comentario de textos. Madrid; MEC - Domínguez Caparrós, José (1993). Métrica española. Madrid: Síntesis - Domínguez Caparrós, José (1996). Diccionario de métrica española. Madrid: Paraninfo - Domínguez Caparrós, José (2001). Análisis métrico y comentario lingüístico de textos literarios. Madrid: UNED - Lausberg, Heinrich (1966-1969). Manual de retórica literaria. Fundamentos de una ciencia de la literatura. Madrid: Gredos - Lázaro Carreter, Fernando (1981). Diccionario de términos filológicos. Madrid: Gredos - Marchese, Angelo y Joaquín Forradellas (1987). Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria. Barcelona: Ariel - Navarro Durán, Rosa (1995). La mirada al texto: comentario de textos literarios. Barcelona: Ariel - Navarro Tomás, Tomás (1972). Métrica española. Madrid: Guadarrama - Navarro Tomás, Tomás (1973). Los poetas en sus versos: desde Jorge Manrique a García Lorca. Barcelona: Ariel - Paraíso de Leal, Isabel (1988). El comentario de textos poéticos. Gijón-Valladolid: Júcar-Aceña - Quilis, Antonio (1991). Métrica española. Barcelona: Ariel - Rodríguez Fer, Claudio (1998). Guía de investigación literaria. Gijón: Júcar - Romera Castillo, José (1977). El comentario semiótico de textos. Madrid: SGEL - Segre, Cesare (1985). Principios de análisis del texto literario. Barcelona: Crítica - Vázquez, Félix (1997). El comentario de textos literarios: análisis estilístico. Barcelona: Paidós <p>Ao longo do curso facilitaranse outros títulos a medida que avancen ás sesións; a profesora tamén podera proporcionar outros materiais nas aulas ou a través do Campus Virtual.</p>
------------------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

É un requisito dispor dunha competencia lingüística acorde ao nivel universitario de 4^a de Grao; recoméndase a aqueles estudantes que teñan problemas na expresión (sexan ortográficos, sintácticos ou doutro tipo) que os subsanen, prestando especial atención aos erros cometidos ao longo do curso para non repetilos na proba mixta.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías